

Eiland-magie

In mijn column van 3 maart jl. heb ik gepleit voor open (top-)toernooien, in plaats van de tegenwoordig vaak saaie gesloten toptoernooien. Zie: <http://www.svpromotie.nl/Senioren/uploads/JWD03mrt.pdf> Net na de "Reykjavik Open 2017", die Giri met zeven overwinningen (!) en drie remises schitterend won, behoeft dat betoog geen verdere toelichting meer, lijkt me. Ongelijke krachtsverhoudingen, een dagelijks verrassende indeling en prestatiebeloning doen wonderen.

Of is er meer de hand? Is er misschien sprake van eiland-magie? Schakers gedijen bij isolement. Hoe eenzamer hoe beter. Zelfs onvrijwillig isolement, in een gevangenis, kan vruchtbaar zijn voor de schaakontwikkeling. Bekend is dat Mandela met zijn medegevangenen op Robbeneiland tot een behoorlijk schaakniveau kwam. Vrijwillig isolement verdient natuurlijk de voorkeur. Eilanden zijn daarvoor ideale plekken. Met als beste voorbeeld IJsland, waar Spasski en Fischer in 1972 dankzij de gekozen afzondering hun tweekamp konden spelen en waar tot de dag van vandaag sprake is van een levendige en hoogwaardige schaakcultuur.

Grappig om te weten is dat IJsland beschikt over een soort mini-IJsland, in de vorm van een klein noordelijk eilandje, Grimsey. In de 19e eeuw is dit eiland 'geadopteerd' door de Amerikaanse mecenas Willard Fiske, die zijn liefde voor het schaken met succes overbracht op de inwoners. Fischer was niet de eerste schaak-inspirator van IJsland, Fiske ging hem voor. Op de bijgevoegde foto is de sfeervolle vuur(schaak)toren van het eiland te zien. Splendid isolation!

Bernard Bannink liet me op de clubavond een paar eiland-boeken zien van Boudewijn Büch, die kennelijk ook gegrepen was door de magie van eilanden en hun eigenaardige bewoners. Hij ontwikkelde er een speciaal jargon voor, met woorden als nesofilie of insulafilie (eilandliefde). Magie of niet, die eilandliefde is voor veel schakers herkenbaar, daar ben ik zeker van.

Mijn advies voor Tata Steel Chess 2018 is daarom: mijd de grote steden en zoek eens een keer de waddeneilanden op voor een tussenstop. Wat is er mis met een dagje Texel? En als het nodig is om voor de aandeelhouders van Tata Steel een interessant 'uithangbord' te gebruiken: wat te denken van een toernooidag bij Ecomare? Of bij het zee-onderzoeksinstituut NIOZ? Dat past toch prima bij de actuele prioriteit van de industrie op het gebied van duurzaamheid?

Jan Willem Duijzer,
Texel, mei 2017